

24 Oct 2016 16:01

BNS-i intervjuu NATO CIMIC COE direktori Wolfgang Paulikiga

BNS-i intervjuu NATO CIMIC COE direktori Wolfgang Paulikiga

TALLINN, 24. oktoober, BNS - BNS-i ajakirjaniku Erik Eenlo intervjuu Haagis asuva NATO tsiviil-sõjalise koostöö kompetentsikeskuse (CIMIC COE) direktori, kolonel Wolfgang Paulikiga.

Missugused on Balti riikide peamised puudujäägid tsiviil-sõjalise koostöö valdkonnas ning mis on teie soovitud olukorra parandamiseks?

Saabusime sellele esialgsele külaskäigule NATO kirdeosas asuvasse liikmesriikidesse eelarvamusteta saama ülevaadet tsiviil-sõjalise koostöö (CIMIC) projektidest, struktuuridest ja personalist.

Meie paljude kohtumiste käigus kaitseministeeriumides, NATO staabielementides ja teiste partneritega kollektiivkaitse alal, leidsime, et kolmes riigis on CIMIC-i vallas väga erinevad lähenemised ja võimekused.

Rahvusvaheliste pataljonide saabumine 2017. aasta jooksul kujutab endast kõigile kolmele riigile tohutuid tegevuslikke ja organisatsioonilisi väljakutseid. Nende üksuste suurus suurendab oluliselt lahingvalmiduses sõjaväelaste arvu koos kõigi juurde käivate vajaduste ja sõjatehnikaga. Väljaõpetatud CIMIC-i eksperdid peavad selle sissevoolu majanduslikku, kultuurilist ja organisatsioonilist mõju haldama, et mõjutatud elanikkonda, ühiskonnakihte, majandust ja kohalikke ettevõtteid selleks olukorraks ette valmistada.

Selleks otstarbeks välja töötatud koolitused ja NATO standarditele vastav CIMIC-i toetusprojekt, mida Haagis tegutsev NATO tsiviil-sõjalise koostöö kompetentsikeskus (COE) ellu viib, aitavad sulandada need pataljonid lodusalt ja hõõrumisteta kohaliku keskkonda ja sotsiaalsesse kehandisse. Mõned tsiviil-sõjalise koostöö riiklikud asutused alles hakkavad hoomama selles kontekstis ees seisvad laiahaardelisi ülesandeid.

Mis võiks olla lisaväärtus Eestile, kui riik otsustab eraldada ressursse CIMIC COE-le, nagu on teinud Läti?

Ükskõik missuguste teiste sõjaliste võimetega võrreldes on CIMIC vägagi taskukohane, piirdudes suuresti eelarvamusteta ja hea väljaõppega personali, kontoriruumide, sidevahendite ja algelise transpordiga. Eelseisvaid ülesandeid arvestades korrakohaselt ja õigeaegselt rakendatuna pakub CIMIC võtmetähtsusega lahendusi inkrementaalsete tegevuskulude, huvirühmade vaheliste hõõrumiste ning avalikkuses võimalike negatiivsete tajupiltide ja tagasilöövide vältimiseks.

Negatiivse informatsiooni allikad kasutavad kergesti ära iga saabuvate rahvusvaheliste NATO pataljonide kontekstis tekkiva konflikti ning CIMIC on unikaalses positsioonis nende hõõrumiste leevendamiseks. Kuna CIMIC kasutab kõigi oma meetmete kõrval ka kogu ühiskonda hõlmavat lähenemist, arvestab see ka kõigi ühiskonnarühmade võimalike reservatsioonidega.

Kõigil kolmel Balti riigil on palju võita NATO CIMIC-i kompetentsikeskuse rohkema arvu töötajate tööle ja väljaõppele saatmisest, et toetada paljusid üleminekuprotsesse, mis rahvusvaheliste pataljonide rotatsioonidega paratamatult kaasnevad.

Sõltuvalt iga riigi spetsiifilistest kaitsestruktuuridest, on sellise võimekusega üksusi võimalik siirata relvajõududesse, vabatahtlikku riigikaitseorganisatsiooni või reservüksustesse tingimusel, et nad tegutsevad oma ülesannetes aktiivselt. Siin peaks siseriiklikke tsiviil-sõjalisi ülesandeid ellu viima ka kohalik personal, kes tunneb keskkonda ja huvitatud osapooli, sest saabuval NATO üksusel ei hõlma olulisi CIMIC-i võimekusi.

Propaganda ja küberrünnakud on kaasaegse sõjapidamise lahutamatu osa ning ükski riik ei paista olevat selles oskuslikum kui Venemaa. Mis on peamised õppetunnid, mille teie institutsioon on omandanud alates

Venemaa vastasseisust läänega laiemalt ja NATO-ga konkreetsemalt alates 2014. aastast?

Põhja-Atlandi lepingu võtmetähtsusega artiklid III, IV ja V katavad laia konfliktiolukordade spektrit. Praegu oleme artikkel III ja IV vahelises olukorras, kus meie liikmesriike mõjutavad mitmekülgsed ja hübriidsed mõjutusoperatsioonid. NATO vastab neile julgestus- ja kohanemismeetmetega, mis hõlmavad ka staabielementide loomist ning rahvusvaheliste pataljonide positsioonidele paigutamist. Samas peame selle kõrval vastama ka suveräänsete võõrustajariikide elanikkonnale suunatud tsiviilsõjalise tegevuse ning suhtlusmeetmetega. CIMIC peab lävima kohaliku elanikkonnaga kaua aega enne NATO üksuste saabumist ning selle ajal, et muuta iga rotatsiooni üleminekuprotsess ja lõimimine võimalikult sujuvaks.

Samuti peame olema teadlikud, et kriitilised ja vaenulikud jälgijad üritavad kasu lõigata iga pataljonide saabumise ja tegevusega seotud tundlikust teemast, kasutades maksimaalselt ära iga mõeldavat tunnetepuhangut või vastuolulist arengut. Vaid kõikehõlmav, standardiseeritud ja regulaarne lävimine kõigi kohaliku elanikkonna osalistega, muuhulgas rahvusvahemustega, röövib destruktiivsetelt hübriidkatsetelt nende eeldused. Just selleks on NATO CIMIC loodud: teha võimalikuks operatiivvõimete kohene kasutamine samal ajal elanikkonna toetust ja seotust edendades.

Kuidas iseloomustaksite tsiviil-sõjalise partnerluse tervist 28-liikmelises NATO-s? Kas on mingeid spetsiifilisi vajakajäämisi või tugevusi, mille endised kommunistlikud riigid või Balkanimaad on selles sfääris allianssi toonud?

Alates Walesi tippkohtumisest 2014 aastal – ja selle otsustest vastuseks Krimmi ja Ida-Ukraina sündmustele – on NATO kohanemas nende uute väljakutsetega. Tolle ajani oli CIMIC-i fookus peamiselt nurjunud tsiviiltaristu, puuduliku õigusriigi ja mittetoimiva kesk- või föderaalvalitsusega kolmandatel riikidel. Alates 2014. aastast oleme suunanud rõhuasetuse alliansisisesele tsiviil-sõjalisele koostööle, mis tähendab, et me tegutseme alliansi liikmesmaades, suveräänsetes riikides, millel on toimiv ühiskondlik ja poliitiline taristu.

Siinkohal peab „sisemine CIMIC“ asetama fookuse pataljonide kohalesaatmise mõjude leevendamisele kohalikele elanikkonnale, suhtlusele saabuvate sõjaliste toimijate ja tsiviilsfääri vahel ning nende pataljonide ettevalmistamisele tsiviilkeskkonnaks, kus nad tegutsema asuvad. Kuna need pataljonid on saanud NATO standarditele vastava väljaõppe, ootavad nad haakumist samadele standarditele vastavate võõrustajariigi CIMIC-i struktuuridega.

Baltimaade väiksus kujutab endast selles osas eelist, kuna infovoogu ja -vahetust on siin lihtsam edendada kui rohkemate toimijatega suurematel turgudel.

Siin saavad rolli etendada ka olemasolevad rahvuskaardistruktuurid, eriti kaitseliit Eestis, mis on kohaliku elanikkonnaga tihedalt seotud. Pooltevahelise infovahetuse efektiivseks edendamiseks ning iga potentsiaalselt kriitilise vahejuhtumi maandamiseks läheb siiski vaja kohalikke CIMIC-i jõude, millel on vajalik väljaõppe ja juhised NATO üksustega koostegutsemiseks. Just siin saab CIMICi kompetentsikeskus anda Baltimaadele mõeldud tsiviil-sõjalise sfääri tugevdamise projektidega oma panuse.

Missugune on teie hinnang tsiviilkontrolli tugevusele sõjaväe üle Türgis? Kas Erdoğan'i valitsus on viimaks suutnud selle endale kontrollile allutada?

NATO akrediteeritud tsiviilsõjalise koostöö väljaõppe, hariduse, doktriini ja omandatud õppetundide kompetentsikeskusena on meil head partnerlussuhted ka asjassepuutuvate institutsioonidega Türgis. COE määratleb CIMIC-i standardid terves alliansis, aga piirab oma volitused selle spetsiifilise sõjalise tegevusega. Seetõttu ei kommenteeri ma poliitilisi arenguid NATO liikmesriigis. See tuleb jätta meie liikmesriikide poliitiliste võimudele, millele sõjavägi kuuletub.

Baltic News Service